



หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตรวิชาการทอผ้าขาม้า
จำนวน๓๑..... ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยที่ส่งเสริมการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพ หลักสูตรการทอผ้าขาวม้า เพื่อชีวิตที่พอเพียง รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการศึกษาอาชีพให้มีความน่าสนใจสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เน้นเรื่องการมีอาชีพเพื่อการมีงานทำ มีรายได้ จึงได้คัดเลือกการทอผ้าขาวม้า มาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป

ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ที่ได้ร่วมพัฒนาหลักสูตร และ จัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อวิทยากรและผู้เรียนต่อไป ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอมหาปุม

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

หลักสูตรการทอผ้าขาวม้า

๑

โครงสร้างหลักสูตร

๔

แบบทดสอบก่อนเรียน

๘

ใบความรู้

๑๑

แบบประเมินผลงานนักเรียน

๑๒

แบบทดสอบหลังเรียน

๑๓

หลักสูตร วิชาการทอผ้าชาวมา
จำนวน๓๑..... ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ พาณิชยกรรมและบริการ (ชั้นเรียนวิชาชีพ)

๑. ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจ ชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่ม อาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจน กำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถ ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถ สร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อ พัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่งและมีการมีงานทำอย่าง ยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตใน รูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

ดังนั้น สกร.ระดับอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้เห็นความสำคัญของอาชีพดั้งเดิมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีการ จัดอบรมอาชีพเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับประชาชนที่สนใจเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพเสริมการทอผ้าชาวมาซึ่งเป็นอาชีพที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวสุรินทร์มาช้านานเพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้รู้วิธีการขั้นตอนการทอผ้าชาวมาลายพื้นเมืองและลายประยุกต์เพื่อพัฒนาทักษะ อาชีพดั้งเดิมนอกจากนั้นยังสามารถนำไปจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ด้านการทอผ้าชาวมาแบบประยุกต์
๒. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้
๓. เป็นหลักสูตรส่งเสริมการพัฒนาการออกแบบลวดลาย

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชน
๒. คนไม่อาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

๔. ระยะเวลา

ระยะเวลาตลอดหลักสูตร จำนวน ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน๘... ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน๒๓.... ชั่วโมง

๕. เนื้อหาหลักสูตร

๑. ความสำคัญ ของการประกอบ อาชีพทอ ผ้าขาวม้า ความเป็นไปได้ ในการประกอบ อาชีพการทอ ผ้า ไหมผ้าขาวม้า -การวางแผนและ การบริหารจัดการ -แหล่งเงินทุนและ การจัดหาแหล่ง ทุน -ความต้องการ ของตลาด -ช่องทางการจัด จำหน่าย

๒. ความรู้พื้นฐาน การทอผ้าขาวม้าตาม ชนิดต่างๆของ โครงสร้างผ้า การเลือกใช้ เส้นด้ายไหม ความรู้เกี่ยวกับให้ เหมาะสม ชนิดผ้าที่ผลิต และอุปกรณ์ ความรู้เกี่ยวกับ ลวดลายผ้า การผลิตผ้า ผ้าขาวม้า

๓.การบริหาร จัดการอาชีพทอ ผ้าขาวม้า -การดูแลควบคุม คุณภาพของผ้าขาวม้า -การลดต้นทุน การผลิตของผ้าขาวม้า -การเพิ่มมูลค่า สินค้า การแปรรูป การออกแบบ การประยุกต์ใช้

๖. การจัดการเรียนรู้

๑.ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า

๑.๑ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า

๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า

๑.๓ แหล่งเรียนรู้

๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า

๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า

๒.๑ ส่วนผสม,วัตถุดิบและการทอผ้าขาวม้า

๒.๒ วิธีและขั้นตอนในการเตรียมการทอผ้าขาวม้า

๒.๓ วิธีและขั้นตอนในการทอผ้าขาวม้า

๓. การบริหารจัดการการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า

๓.๑ การบริหารจัดการทอผ้าขาวม้า

๓.๑.๑ การจัดการควบคุมคุณภาพจัดการทอผ้าขาวม้า

๓.๑.๒ การลดต้นทุนในการทอผ้าขาวม้า

๓.๑.๓ การวางแผนการผลิต

๓.๒ การจัดการตลาดในการทอผ้าขาวม้า

๓.๒.๑ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า

๓.๒.๒ การวางแผนการตลาด

๗. สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่องการทอผ้าขาวม้า

๒. อุปกรณ์ปฏิบัติ

๓. แผ่นพับเรื่องการทอผ้าขาวม้า

๘. การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินผลจากทักษะและผลงานของผู้เรียน
๒. ประเมินจากความพึงพอใจของผู้เรียน

๙. การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

๑๐. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมิน
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

๑๑. การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไป เทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาที่สถานศึกษาได้ จัดทำขึ้น

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าชาวม้า

๔

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ช่องทางในการประกอบอาชีพทอผ้าไหม	๑.อธิบายใน ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ทอผ้าชาวม้า ได้ ๒.อธิบายในความ เป็นไปได้ของการ ประกอบอาชีพทอผ้าชาวม้า ได้แก่การวางแผน และการบริหาร จัดการ การหา แหล่งเงินทุน ความต้องการของตลาด และการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ได้	๑.ความสำคัญ ของการประกอบ อาชีพทอ ผ้าชาวม้า ๒.ความเป็นไปได้ ใน การประกอบ อาชีพทอผ้าชาวม้า - การวางแผนและ การบริหารจัดการ - แหล่งเงินทุนและ การจัดหาแหล่ง ทุน -ความต้องการ ของตลาด -ช่องทางการจัด จำหน่าย	๑.วิทยากรและผู้เรียนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำคัญ ของความเป็นไปได้แหล่ง เรียนรู้ และทิศทาง การ ประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้า	๑. สื่อเอกสาร ๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ๑.๒ ใบงาน ๑.๓ ใบความรู้ ๒. ภูมิปัญญา ๓. คลิปวิดีโอประกอบการเรียน	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน ๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๓	
ทักษะการประกอบอาชีพทอผ้าชาวม้า	๑.สามารถอธิบาย โครงสร้างของ ผ้าชาวม้าได้ ๒.สามารถอธิบาย การใช้วัสดุ อุปกรณ์ และชนิดเส้นด้าย ได้ ๓.สามารถอธิบาย และสาธิต การ ออกแบบลายและ ย้อมสีไหมได้แก่ วัสดุและอุปกรณ์ วิธีการมัดลาย/ ขั้นตอนการ	๑. ความรู้พื้นฐานการทอผ้าชาวม้าตามชนิดต่างๆของ โครงสร้างผ้า ๒. การเลือกใช้เส้นด้ายความรู้เกี่ยวกับให้ เหมาะ	๑. ความรู้พื้นฐานการทอผ้าชาวม้าตามชนิดต่างๆ ของ โครงสร้างผ้า ๑.๑ วิทยากรทดสอบความรู้ก่อนการอบรม ๑.๒ วิทยากรบรรยายให้ ความรู้พื้นฐานการทอ ผ้าชาวม้าตามชนิดต่างๆของ โครงสร้างผ้า	๑. สื่อเอกสาร ๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ๑.๒ ใบงาน ๑.๓ ใบความรู้ ๒. ภูมิปัญญา ๓. คลิปวิดีโอประกอบการเรียน	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน ๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๓	๒๑

	ย้อมสี/ ข้อควรระวังในการมัด การย้อมสีเส้น การตรวจสอบความถูกต้อง ลวดลายได้ ๔.สามารถอธิบาย การใช้ งานของ เครื่องมือ การทอผ้าขาวม้า และ ฝึกปฏิบัติการทอผ้าขาวม้า และการการตรวจ คุณภาพผ้าได้	สมชนิดผ้าที่ผลิตและอุปกรณ์ ๓.ความรู้เกี่ยวกับ ลวดลายผ้า ๔.การผลิตผ้าขาวม้า	๑.๓ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ฝึกอบรม ๒. การเลือกใช้เส้นด้าย ความรู้เกี่ยวกับให้เหมาะสม ชนิดผ้าที่ผลิตและอุปกรณ์ ๒.๑ ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การจำแนกชนิดและขนาด ของเส้นด้ายและการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับ อุปกรณ์ ๒.๒ ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ๓. ความรู้เกี่ยวกับลวด ลายผ้า ๓.๑ วิเคราะห์นำตัวอย่างผ้า ลวดลายต่างๆมาให้ผู้เรียน ได้ศึกษา ๓.๒ ให้ผู้เรียนศึกษาจาก เอกสาร การฝึกอบรม ๔.การผลิตผ้าขาวม้า ๔.๑ วิเคราะห์อธิบายการใช้ งานของเครื่องมือ ๔.๒ฝึกปฏิบัติการลอกกาบ ๔.๓ ฝึกปฏิบัติการฟอกย้อมสีธรรมชาติ/สีสังเคราะห์				
--	--	---	---	--	--	--	--

			๔.๔ ฝึกปฏิบัติการคันเครีอ การพันเส้นยืน และการต่อ เส้นยืน ๔.๕ ฝึกปฏิบัติวิธีการปั่นด้าย/กรอเส้นด้ายไหมเข้าหลอด การร้อยเรียงหลอดเส้นด้ายและการนำ ๔.๖ หลอดเส้นด้ายปใส่ ในกระสวยเพื่อทอ ผ้าขาวม้า ๔.๗ฝึกปฏิบัติการทำฟืมทอผ้า ๔.๘ ฝึกปฏิบัติการทอ ผ้าขาวม้า/เลือกลายให้ได้ คุณภาพ ๔.๙ ฝึกปฏิบัติการตรวจคุณภาพผ้า ๔.๑๐.สรุปและทบทวน บทเรียน				
การบริหารจัดการใน อาชีพทอผ้าขาวม้า	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญ ในการประกอบอาชีพ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและศึกษาจาก แหล่งเรียนรู้ แหล่งจำหน่ายการ ลงทุน ความต้องการตลาด กรรมวิธีผลิตและสามารถบอก แหล่งเรียนรู้ได้	๑.สามารถบริหารจัดการอาชีพการ ทอผ้าขาวม้าได้แก่การควบคุมคุณภาพ และการลดต้นทุน การผลิตได้ ๒. สามารถจัดการตลาดได้แก่การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า/คู่แข่งชั้น ทาง	๑.การบริหารจัดการให้ผู้เรียน - วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ - วิทยากรบรรยายการกำหนดและควบคุมคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ -ผู้เรียนร่วมวิเคราะห์ การลด ต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคง เดิม -วิทยากรและผู้เรียนร่วมกัน วิเคราะห์ปัจจัย ความเสี่ยงที่ คาดว่าจะเกิดขึ้น	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน ๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน ๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๒	๒

		การตลาด การ ประชาสัมพันธ์ การ ส่งเสริมการขาย และ การบริการ การขอ มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ ได้	และมีแนว ทางในการจัดการ ความเสี่ยง ๒.การบริหารจัดการตลาด - ผู้เรียนศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการ ของ ตลาดจากแหล่งเรียนรู้ และภูมิ ปัญญา -กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์และแผนการ ตลาด				
--	--	---	--	--	--	--	--

แบบทดสอบก่อนเรียน

๑ การทอผ้าขาวม้าในสมัยโบราณใช้เครื่องมือชนิดใด?

- ก) เครื่องทอผ้าแบบมือ
- ข) เครื่องทอผ้าแบบไฟฟ้า
- ค) เครื่องทอผ้าแบบอุตสาหกรรม
- ง) เครื่องทอผ้าสมัยใหม่

๒ ผ้าขาวม้ามีลักษณะเด่นที่何在ในการใช้งาน?

- ก) ใช้สำหรับปูเตียง
- ข) ใช้สำหรับเช็ดเหงื่อ
- ค) ใช้สำหรับใส่เพื่อความสวยงาม
- ง) ใช้ในงานพิธีทางศาสนา

๓ ผ้าขาวม้าส่วนใหญ่มีสีใด?

- ก) สีดำ
- ข) สีขาว
- ค) สีแดง
- ง) สีเขียว

๔ การทอผ้าขาวม้าใช้เส้นด้ายชนิดใดเป็นหลัก?

- ก) เส้นด้ายไหม
- ข) เส้นด้ายฝ้าย
- ค) เส้นด้ายพอลิเอสเตอร์
- ง) เส้นด้ายไนลอน

๕ ผ้าขาวม้าถูกใช้ในกิจกรรมใดของคนไทย?

- ก) ใช้ทำเสื่อผ้า
- ข) ใช้ทำเครื่องประดับ
- ค) ใช้ในการทำพิธีกรรม
- ง) ใช้ในงานเกษตร

๖ ขั้นตอนการทอผ้าขาวม้าคือการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนใดบ้าง?

- ก) ช่างทอและช่างฝีมือ
- ข) ผ้าและด้าย
- ค) แท่นทอและเส้นด้าย
- ง) ขวานและเชือก

๗ การทอผ้าขาวม้าช่วยส่งเสริมอาชีพในพื้นที่ใดมากที่สุด?

- ก) เมือง
- ข) ชนบท

ค) เมืองหลวง

ง) ต่างประเทศ

๘ ผ้าขาวม้ามักใช้ในกิจกรรมแบบไหนของผู้ชายในอดีต?

ก) ใช้ในงานพิธีทางการ

ข) ใช้ในชีวิตประจำวัน

ค) ใช้ในงานเลี้ยง

ง) ใช้ในงานแต่งงาน

๙ การทอผ้าขาวม้าสามารถช่วยเสริมสร้างอะไรให้กับผู้ทอ?

ก) ความคิดสร้างสรรค์

ข) ความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์

ค) ทักษะการทำการค้า

ง) ทักษะการทำนา

๑๐ ในการทอผ้าขาวม้าแบบดั้งเดิมนั้น การใช้แถบผ้าคล้ายๆ เชือกทำหน้าที่อะไร?

ก) ทำให้ผ้าแน่นและแข็งแรงขึ้น

ข) ใช้ในการเย็บผ้า

ค) ใช้ในงานตกแต่ง

ง) ใช้ในการประดับ

เฉลย: ๑.ก ๒.ข ๓.ข ๔.ข ๕.ก ๖.ค ๗.ข ๘.ข ๙.ก ๑๐.ก

ใบความรู้

ใบความรู้เรื่องการทอผ้าขาวม้า

๑. ความหมายของผ้าขาวม้า

ผ้าขาวม้าเป็นผ้าที่มีลักษณะเป็นแถบยาว ผ้าขาวม้าถือเป็นผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนไทยมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน มีการใช้ในการทำเสื้อผ้า เช่น ผ้านวมตัว หรือใช้สำหรับเช็ดเหงื่อ ขัดผิว รวมถึงการใช้ในงานพิธีกรรมต่างๆ ด้วย

๒. ประวัติและที่มาของผ้าขาวม้า

ผ้าขาวม้ามักมีต้นกำเนิดจากการทอผ้าในชุมชนต่างๆ ของคนไทยในสมัยโบราณ ชาวบ้านใช้วิธีการทอแบบพื้นบ้านหรือเครื่องทอมือ โดยใช้เส้นด้ายฝ้ายที่ได้จากการปลูกฝ้ายในท้องถิ่นมาทอเป็นผ้าในลวดลายต่างๆ ซึ่งสมัยก่อนผ้าขาวม้าจะมีสีขาวและลายตารางหรือขีดขวางด้วยสีต่างๆ

๓. ลักษณะของผ้าขาวม้า

- ผ้าขาวม้ามักมีสีพื้นเป็นสีขาว ส่วนใหญ่จะมีลวดลายเป็นเส้นขนานหรือขีดขวางในหลายสี
- ขนาดของผ้าขาวม้าโดยทั่วไปจะมีขนาดกว้างประมาณ ๑ ฟุต ยาวประมาณ ๒ ฟุต
- ผ้าขาวม้าเมื่อใช้แล้วสามารถนำมาใช้ซ้ำได้ เนื่องจากผ้าทำจากเส้นด้ายฝ้ายที่ทนทาน

๔. กระบวนการทอผ้าขาวม้า

การทอผ้าขาวม้าเป็นงานฝีมือที่ต้องใช้ความชำนาญในการทำ ซึ่งขั้นตอนในการทอมีดังนี้:

๑. การเตรียมเส้นด้าย - เริ่มต้นจากการเลือกเส้นด้ายฝ้ายที่มีคุณภาพดี โดยส่วนมากจะใช้เส้นด้ายที่มาจากฝ้ายที่ปลูกในท้องถิ่น
๒. การย้อมสี - สำหรับผ้าขาวม้าที่มีสี ลวดลายต่างๆ มักจะต้องมีการย้อมสีเส้นด้ายก่อน โดยใช้สีธรรมชาติจากพืชต่างๆ หรือสีที่ทำจากสารเคมี
๓. การทอ - ใช้เครื่องทอผ้าประเภทต่างๆ เช่น เครื่องทอมือที่เป็นแบบดั้งเดิม หรือเครื่องทอที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทอให้ได้ผ้าที่มีลวดลายสวยงาม
๔. การตัดเย็บ - หลังจากได้ผ้าผืนแล้ว จะมีการตัดเย็บให้เป็นขนาดที่เหมาะสมกับการใช้งาน

๕. การใช้ผ้าขาวม้า

ผ้าขาวม้ามีการใช้งานที่หลากหลาย ทั้งในชีวิตประจำวันและในพิธีกรรมต่างๆ เช่น:

- ใช้ทำเป็นเสื้อผ้าประจำวัน โดยเฉพาะของผู้ชาย
- ใช้ในงานพิธีต่างๆ เช่น พิธีบวช พิธีแต่งงาน
- ใช้ในงานเกษตรกรรม หรือใช้เป็นผ้าเช็ดเหงื่อในระหว่างการทำงาน
- ใช้ในการประดับหรือเป็นของขวัญในงานเทศกาล

๖. การดูแลรักษาผ้าขาวม้า

การดูแลรักษาผ้าขาวม้าสามารถทำได้โดยการซักด้วยมือหรือเครื่องซักผ้าในน้ำเย็น และไม่ควรใช้สารฟอกขาวหรือสารเคมีรุนแรง เพราะอาจทำให้ผ้าเสียหายและสีจางลง ควรตากในที่ร่มหรือที่มีลมโกรกเพื่อยืดอายุการใช้งานของผ้า

๗. ความสำคัญของผ้าขาวม้าในวัฒนธรรมไทย

ผ้าขาวม้าไม่เพียงแต่เป็นเครื่องแต่งกายประจำวันของคนไทยเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชนบทไทย เป็นสัญลักษณ์ของภูมิปัญญาและความสามารถในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๘. สรุป

ผ้าขาวม้าคือผ้าที่สะท้อนถึงความเป็นไทยและความอดทนของผู้คนในการใช้ชีวิตประจำวันและในงานพิธีต่างๆ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการทอผ้าขาวม้าจะลดน้อยลง แต่ยังคงมีคุณค่าทางวัฒนธรรมและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้คนรุ่นหลังเข้าใจวิถีชีวิตของบรรพบุรุษได้ดี

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ – สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

วิทยากร

(

)

แบบทดสอบหลังเรียน

๑ การทอผ้าขาวม้าในสมัยโบราณใช้เครื่องมือชนิดใด?

- ก) เครื่องทอผ้าแบบมือ
- ข) เครื่องทอผ้าแบบไฟฟ้า
- ค) เครื่องทอผ้าแบบอุตสาหกรรม
- ง) เครื่องทอผ้าสมัยใหม่

๒ ผ้าขาวม้ามามีลักษณะเด่นที่何在ในการใช้งาน?

- ก) ใช้สำหรับปูเตียง
- ข) ใช้สำหรับเช็ดเหงื่อ
- ค) ใช้สำหรับใส่เพื่อความสวยงาม
- ง) ใช้ในงานพิธีทางศาสนา

๓ ผ้าขาวม้าส่วนใหญ่มีสีใด?

- ก) สีดำ
- ข) สีขาว
- ค) สีแดง
- ง) สีเขียว

๔ การทอผ้าขาวม้าใช้เส้นด้ายชนิดใดเป็นหลัก?

- ก) เส้นด้ายไหม
- ข) เส้นด้ายฝ้าย
- ค) เส้นด้ายพอลิเอสเตอร์
- ง) เส้นด้ายไนลอน

๕ ผ้าขาวม้าถูกใช้ในกิจกรรมใดของคนไทย?

- ก) ใช้ทำเสื่อผ้า
- ข) ใช้ทำเครื่องประดับ
- ค) ใช้ในการทำพิธีกรรม
- ง) ใช้ในงานเกษตร

๖ ขั้นตอนการทอผ้าขาวม้าคือการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนใดบ้าง?

- ก) ช่างทอและช่างฝีมือ
- ข) ผ้าและด้าย
- ค) แท่นทอและเส้นด้าย
- ง) ขวานและเชือก

๗ การทอผ้าขาวม้าช่วยส่งเสริมอาชีพในพื้นที่ใดมากที่สุด?

- ก) เมือง
- ข) ชนบท
- ค) เมืองหลวง
- ง) ต่างประเทศ

๘ ผ้าขาวม้ามักใช้ในกิจกรรมแบบไหนของผู้ชายในอดีต?

- ก) ใช้ในงานพิธีทางการ
- ข) ใช้ในชีวิตประจำวัน
- ค) ใช้ในงานเลี้ยง
- ง) ใช้ในงานแต่งงาน

๙ การทอผ้าขาวม้าสามารถช่วยเสริมสร้างอะไรให้กับผู้ทอ?

- ก) ความคิดสร้างสรรค์
- ข) ความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์
- ค) ทักษะการทำการค้า
- ง) ทักษะการทำนา

๑๐ ในการทอผ้าขาวม้าแบบดั้งเดิมนั้น การใช้แถบผ้าคล้ายๆ เชือกทำหน้าที่อะไร?

- ก) ทำให้ผ้าแน่นและแข็งแรงขึ้น
- ข) ใช้ในการเย็บผ้า
- ค) ใช้ในงานตกแต่ง
- ง) ใช้ในการประดับ

เฉลย: ๑.ก ๒.ข ๓.ข ๔.ข ๕.ก ๖.ค ๗.ข ๘.ข ๙.ก ๑๐.ก